

UDKAST

Enhed

Forvaltningsjura

Sagsbehandler

Henrik Villum
Jensen

Koordineret med

Sagsnr.

2017 - 2912

Doknr.

469287

Dato

05-10-2017

Forslag

til

Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven

(Beskyttelse af kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmers behandling af oplysninger som led i hvervet)

§ 1

I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, foretages følgende ændring:

1. Efter § 8 a indsættes:

»§ 8 b. Lov om behandling af personoplysninger finder ikke anvendelse på behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv.«

§ 2

I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 319 af 28. marts 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 12, stk. 1, indsættes efter »næstformand,«: »§ 8 b om behandling af oplysninger som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv,«.

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedindhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.1.1. Persondataloven
 - 2.1.1.1. Persondatalovens regler
 - 2.1.1.2. Muligheden for at fravige persondataloven ved nationale særregler
 - 2.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser
 - 2.3. Den foreslåede ordning
 3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
 4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
 5. Administrative konsekvenser for borgerne
 6. Miljømæssige konsekvenser
 7. Forholdet til EU-retten
 8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
 9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at beskytte et kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlems kommunikation som led i varetagelsen af sit hverv som medlem af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen eller regionen.

Med lovforslaget undtages behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems eller regionsrådsmedlems hverv, fra persondataloven.

En kommune eller region kan ellers efter persondataloven være berettiget til at tilgå et eller flere kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlemmers kommunale eller regionale mailkonti, hvis det f.eks. i forbindelse med mistanke om misbrug er nødvendigt for, at kommunen kan forfølge berettigede interesser.

Lovforslaget skal på den måde sikre, at kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer også ved brug af deres kommunale eller regionale mailkonto har et fortroligt rum til at kommunikere om kommunal- og regionalpolitiske emner, som kommunen og regionen – herunder andre medlemmer af kommunalbestyrelsen eller regionsrådet – ikke skal kunne være berettiget til at tilgå.

Ministeriet er opmærksomt på, at justitsministeren har fremsat forslag til en databeskyttelseslov, der med virkning fra den 25. maj 2018 ophæver persondataloven.

Ministeriet vil derfor efter dette lovforslags vedtagelse og, inden ophævelsen af persondataloven træder i kraft den 25. maj 2018, ved en yderligere lovændring i denne folketingssamling sikre, at kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer også efter den 24. maj 2018 vil have samme beskyttelse som foreslået med dette lovforslag.

2. Lovforslagets hovedindhold

Den følgende fremstilling af lovforslaget tager for at lette læsningen heraf udgangspunkt i kommuner og kommunalbestyrelsen. Tilsvarende regler og overvejelser finder anvendelse for regioner og regionsrådsmedlemmer, medmindre andet er udtrykkeligt angivet.

2.1. Gældende ret

Lov om kommunernes styrelse (lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017) og regionsloven (lovbekendtgørelse nr. 319 af 28. marts 2017), der bl.a. omhandler kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmers pligter og rettigheder, indeholder ikke særregler om behandlingen af oplysninger som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelses- eller regionsrådsmedlems hverv.

Reguleringen heraf er omfattet af de almindelige regler i persondataloven.

2.1.1. Persondataloven

2.1.1.1. Persondatalovens regler

Persondataloven (lov nr. 429 af 31. maj 2000 med senere ændringer) gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, bl.a. for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling. Gennemgang af e-mails betragtes som en behandling i persondatalovens forstand, jf. lovens § 1, stk. 1, og § 3, nr. 2.

Persondataloven giver mulighed for, at en behandling kan finde sted, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller til udførelsen af en opgave, der henhører under myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige eller tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, har fået pålagt, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 5 og 6.

Behandling kan endvidere finde sted, hvis den er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 7.

Datatilsynet har tidligere udtalt, at en kommunes eventuelle gennemgang af ansattes e-mails i forbindelse med mistanke om misbrug er nødvendig for, at kommunen kan forfølge berettigede interesser – nemlig hensynet til drift, sikkerhed, genetablering og dokumentation samt hensynet til kontrol af brug – og at hensynet til de ansatte ikke overstiger disse interesser, jf. lovens § 6, stk. 1, nr. 7. Datatilsynet har endvidere i en udtalelse af 14. februar 2017 (Datatilsynets jr. nr. 2017-323-0455) antaget, at det er de samme regler i persondataloven, som gælder for gennemgang af byrådsmedlemmers e-mails.

Det er i første række den dataansvarlige, der skal foretage en vurdering af, om de ønskede behandlinger kan og skal ske indenfor persondatalovens rammer i de konkrete tilfælde.

Efter Datatilsynets praksis er det endvidere en forudsætning for den dataansvarliges gennemgang af sendte og modtagne e-mails, at de registrerede på forhånd på en klar og utvetydig måde er blevet informeret herom, jf. reglerne om oplysningspligt i persondatalovens §§ 28-29. Dette følger endvidere af princippet om god databehandlingskik, jf. persondatalovens § 5, stk. 1.

De hensyn til de registrerede, som ligger til grund for kravet om forudgående information, gør sig gældende, uanset om en behandling af oplysninger i kontroløjemed sker som stikprøvekontrol eller på baggrund af en konkret mistanke.

Muligheden for undtagelsesvist at foretage gennemgangen uden forudgående information er underlagt ganske snævre grænser, jf. herved § 30 i persondataloven, hvoraf det fremgår, at bestemmelserne i lovens § 28, stk. 1 og 29, stk. 1, ikke gælder, hvis

den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private eller offentlige interesser.

Det er også på dette punkt i første række den dataansvarlige, der skal foretage en vurdering af, om kravet om forudgående information kan og bør fraviges i de konkrete tilfælde.

Den dataansvarlige må ikke læse indholdet af en e-mail, når denne er identificeret som privat. Såfremt der ved en gennemgang af eksempelvis en kommunes e-post findes private e-mails uden relation til kommunens virksomhed, må de pågældende e-mails ikke læses af andre end den retmæssige modtager. En krænkelse heraf kan være strafbar i medfør af straffelovens § 263.

2.1.1.2. Muligheden for at fravige persondataloven ved nationale særregler

Det er ministeriets opfattelse, at en kommunes (eller regions) adgang til at tilgå et kommunalbestyrelsesmedlems kommunale mailkonto afskæres ved at fastsætte en undtagelse fra persondataloven for den pågældende behandling af personoplysninger.

Persondataloven gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Det fremgår af direktivets artikel 9, at der tillades (væsentlige) undtagelser fra de almindelige databeskyttelsesregler, når de er nødvendige for at forene retten til privatlivets fred og reglerne for ytringsfrihed, såfremt persondatabehandlingen udelukkende sker i journalistisk øjemed eller med henblik på kunstnerisk eller litterær virksomhed.

Det er ministeriets opfattelse, at denne bestemmelse generelt bør fortolkes i lyset af hensynet til ytringsfriheden.

I persondatalovens § 2, stk. 2, reguleres forholdet mellem behandling af personoplysninger efter persondataloven og hensynet til informations- og ytringsfriheden. Det følger heraf, at persondataloven ikke finder anvendelse, såfremt lovens anvendelse vil stride imod Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 10.

I den præjudicielle afgørelse af 6. november 2003, *C-101/01, Lindqvist*, har EU-Domstolen udtalt sig om direktivets forhold til ytringsfrihed. EU-Domstolen var i sagen blevet spurgt til, om reglerne i direktivet i en sag som den foreliggende medfører en begrænsning, der er i strid med det almindelige princip om ytringsfrihed eller andre friheder og rettigheder, der er gældende inden for EU, og som svarer til bl.a. menneskerettighedskonventionens artikel 10.

I præmis 90 udtaler EU-Domstolen, at direktivet ikke i sig selv medfører en begrænsning, der er i strid med det almindelige princip om ytringsfrihed eller andre friheder og rettigheder, der er gældende inden for EU, og som svarer til bl.a. menneskerettighedskonventionens artikel 10. Den udtaler endvidere, at det påhviler de nationale myndigheder og domstole, der skal anvende de nationale bestemmelser til gennemførelse af direktivet, at sikre en retfærdig og ligevægt mellem de omhandlede rettigheder og interesser, herunder de grundlæggende rettigheder, der beskyttes ved Fællesskabets retsorden.

Det må herefter lægges til grund, at artikel 9 ikke gør udtømmende op med de situationer, hvor ytringsfriheden kan medføre en indskrænkning i behandling af personoplysninger.

Efter ministeriets opfattelse kan der på baggrund af direktivets artikel 9 sammenholdt med menneskerettighedskonventionens artikel 10 foretages en afvejning af på den

ene side hensynet til beskyttelse af personoplysninger, og på den anden side hensynet til kommunalbestyrelsesmedlemmers ytrings- og informationsfrihed med henblik på at sikre, at der ikke sker en unødigt indskrænkning i disse rettigheder.

2.2. Økonomi- og Indenrigsministeriets overvejelser

En kommune kan i dag efter persondataloven være berettiget til at tilgå et eller flere kommunalbestyrelsesmedlemmers kommunale mailkonti, hvis det f.eks. i forbindelse med mistanke om misbrug er nødvendigt for, at kommunen kan forfølge berettigede interesser.

Formålet med at afskære muligheden for at tilgå kommunalbestyrelses- og regionrådsmedlemmers mailkonti er således at skabe et fortroligt rum for kommunalbestyrelses- og regionrådsmedlemmer til at kommunikere, uden at kommunen og regionen – herunder politiske modstandere – er berettiget til at foretage kontrol heraf.

Efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse er det ikke hensigtsmæssigt, at en kommune - eventuelt på foranledning af borgmesteren - under visse betingelser kan være berettiget til at tilgå et kommunalbestyrelsesmedlems kommunikation som led i varetagelsen af sit hverv, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer skal ikke kunne risikere, at andre end de involverede i kommunikationen får adgang til overvejelser om f.eks. et nyt politisk initiativ, afklaring af partiets, listens eller medlemmets holdning til et fremsat forslag, medlemmets kommunikation med borgere, interesseorganisationer, virksomheder m.fl. Navnlig gør beskyttelsesbehovet sig gældende i forhold til borgmesteren og andre medlemmer af kommunalbestyrelsen, herunder fra andre kandidatlistes.

Det er ministeriets vurdering, at der på baggrund af de her anførte synspunkter kan fastsættes en undtagelse, der af hensyn til kommunalbestyrelsesmedlemmers ret til ytrings- og informationsfrihed undtager kommunalbestyrelsesmedlemmer fra persondatalovens anvendelsesområde ved varetagelsen af deres hverv.

Muligheden for at fastsætte en national undtagelse og fravigelse som følge af hensynet til ytrings- og informationsfrihed indebærer, at det alene er den behandling af personoplysninger, der foretages som led i kommunalbestyrelsesmedlemmers politiske arbejde, der kan undtages på baggrund af direktivets artikel 9.

Ministeriet foreslår på den baggrund – og under henvisning til de oven for anførte grunde for at fastsætte en sådan fravigelse – at der skal indføres en national undtagelse og fravigelse af persondatalovens anvendelsesområde for så vidt angår kommunalbestyrelsesmedlemmers behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af deres kommunalpolitiske hverv.

Det bemærkes i den forbindelse, at forslagets undtagelse fra persondatalovens regler udelukkende finder anvendelse, når et kommunalbestyrelsesmedlem som led i sit kommunale hverv foretager politisk arbejde i form af mailkorrespondance. Den virksomhed, et politisk parti måtte udføre, er *ikke* undtaget fra persondatalovens regler. Politiske partier skal således naturligvis fortsat overholde de almindelige regler om behandling af personoplysninger, der følger af persondataloven.

Det bemærkes endvidere, at undtagelsen *ikke* omfatter, når et kommunalbestyrelsesmedlem, der er ansat i den kommune, den pågældende også er valgt i, anvender den pågældende mailkonto arbejdsmæssigt. Denne behandling af personoplysninger vil være fuldt ud omfattet af reglerne i persondataloven.

De samme forhold gør sig efter ministeriets opfattelse gældende i regioner for regionsrådsmedlemmer, hvorfor ministeriet videre finder, at der er behov for tilsvarende undtagelser for så vidt angår behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et regionsrådsmedlems hverv.

Ministeriet er opmærksomt på, at justitsministeren som led i den lovgivningsmæssige opfølgning på databeskyttelsesforordningen, der træder i kraft den 25. maj 2018 og fra denne dato erstatter og ophæver persondatadirektivet, har fremsat et lovforslag om en databeskyttelseslov, der supplerer og gennemfører databeskyttelsesforordningen (Lovforslag nr. ...). Lovforslaget indebærer en ophævelse af persondataloven med virkning fra den samme dato, jf. [§ 46] i forslaget til databeskyttelseslov.

Ministeriet vil derfor efter dette lovforslags vedtagelse og, inden ophævelsen af persondataloven træder i kraft den 25. maj 2018, ved en ændring i denne folketingssamling af det foreslåede § 8 b i lov om kommunernes styrelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, sikre, at kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer også efter den 24. maj 2018 vil have samme beskyttelse som foreslået med dette lovforslag.

2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås med lovforslagets § 1, nr. 1, at persondataloven ikke skal finde anvendelse på behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv.

Det vil ske ved ændring af lov om kommunernes styrelse, der bl.a. omhandler kommunalbestyrelsesmedlemmers pligter og rettigheder, hvorved denne behandling undtages fra persondatalovens anvendelsesområde.

Det foreslås videre med lovforslagets § 2, nr. 1, at behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et regionsrådsmedlems hverv ved en ændring af regionsloven på samme måde undtages fra persondatalovens område.

Undtagelserne vil omfatte den behandling af oplysninger, der foretages som led i kommunalbestyrelsesmedlemmers kommunale hverv, herunder parti- eller listetilknyttet kommunikation, herunder navnlig den behandling af oplysninger, der foretages via den mailkonto, som et kommunalbestyrelsesmedlem får stillet til rådighed som led i varetagelsen af sit hverv som kommunalbestyrelsesrådsmedlem.

Undtagelserne vil sikre, at der ikke efter persondataloven vil være et grundlag for at behandle oplysninger om et kommunalbestyrelsesmedlems kommunale mailkonti, i det omfang oplysningerne behandles som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv.

Dermed vil en kommune ikke kunne træffe beslutning om at tilgå et kommunalbestyrelsesmedlems kommunikation som led i varetagelse af sit hverv, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen.

Ved vurderingen af, hvorvidt der er tale om behandling af oplysninger som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv, vil der skulle tages udgangspunkt i, at alle oplysninger, som har tilknytning til medlemmets varetagelse af det hverv, som medlemmet har modtaget i medfør af lov om kommunale og regionale valg, er omfattet af beskyttelsen

Det skal således forstås bredere end oplysninger, der vedrører et forhold, som vil kunne indbringes for kommunalbestyrelsen som kompetent organ, og skal tage højde for, at et kommunalbestyrelsesmedlem som led i varetagelsen af sit hverv kan have behov for at kommunikere om forhold, der ikke kan indbringes for hverken kommunalbestyrelsen, men som har tilknytning til medlemmets varetagelse af hvervet.

Undtagelserne vil derimod ikke omfatte den behandling af oplysninger, der i øvrigt foretages af et kommunalbestyrelsesmedlem, herunder den behandling af oplysninger der foretages via den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen eller regionen, dvs. behandling af oplysninger, der ikke foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv. Dette kunne f.eks. være behandling af oplysninger i rent arbejdsmæssig eller privat sammenhæng.

Denne behandling af personoplysninger vil dermed fortsat være fuldt ud omfattet af reglerne i persondataloven.

Hvorvidt en behandling af oplysninger foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv, vil bero på en konkret vurdering.

Med henblik på at understøtte at formålet med lovforslaget – at beskytte et kommunalbestyrelsesmedlems kommunikation som led i varetagelsen af sit hverv som medlem af kommunalbestyrelsen, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen – opnås i praksis, vil der efter forslaget gælde en formodning for, at den kommunikation, som et kommunalbestyrelsesmedlem har via sin kommunale mailkonto sker som led i varetagelsen af medlemmets hverv.

Det bemærkes, at der med den foreslåede særregel for kommunalbestyrelsesmedlemmer alene vil ske fravigelse og undtagelse fra reglerne i persondataloven.

Det betyder, at anden regulering fortsat vil finde anvendelse på kommunalbestyrelsesmedlemmers kommunale mailkonti.

Sådan anden regulering vil navnlig være retsplejelovens almindelige regler om politiets adgang til oplysninger i forbindelse med efterforskning af formodede strafbare forhold, hvilket som udgangspunkt forudsætter forudgående indhentelse af en dommerkendelse.

Herudover vil en kommune som led i kommunens almindelige beføjelser som offentlig myndighed ved afværgning af kritiske angreb på kommunens IT-system være berettiget til at tilgå alle dele af kommunens IT-systemer, hvis dette er påkrævet af IT-faglige grunde. Kommunen vil i den forbindelse undtagelsesvis, hvis det er påkrævet af IT-faglige grunde for at afværge et kritisk angreb på kommunens IT-system og en overhængende fare for et systemnedbrud, være berettiget til at tilgå et kommunalbestyrelsesmedlems kommunale mailkonto.

Kommunen vil i sådanne tilfælde ikke være berettiget til at foretage gennemlæsning af en eller flere e-mails, men kommunens IT-afdeling eller ekstern IT-bistand vil alene være berettiget til systemteknisk at tilgå en mailkonto, herunder eventuelt enkelte e-mails, der som følge af vira eller andet udgør (en del af) angrebet på kommunens system, for at sikre, at der ikke sker et komplet systemnedbrud.

De medarbejdere, der eventuelt måtte tilgå en mailkonto, vil i sådanne tilfælde være underlagt de bindinger, der følger af almindelige forvaltningsretlige regler, som bl.a. indeholder et krav om saglighed og proportionalitet.

Tilsvarende vil gælde for behandlingen af oplysninger som led i varetagelsen af et regionsrådsmedlems hverv i medfør af lov om kommunale og regionale valg.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser for erhvervslivet.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder fravigelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

Direktivet vurderes ikke at være til hinder for, at der i Danmark kan fastsættes nationale særregler om beskyttelse af kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmers kommunale og regionale mailkonto. Der henvises til afsnit 2.1.1.2

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 4. oktober 2017 til den 1. november 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Digitaliseringsstyrelsen, Domstolsstyrelsen, Institut for Menneskerettigheder, KL, Vestre Landsret og Østre Landsret.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder fravigelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

En myndighed eller virksomhed kan efter persondataloven under visse betingelser foretage kontrol af e-mails, der indgår i myndighedens eller virksomhedens IT-systemer, for at forfølge berettigede interesser i form af hensynet til drift, sikkerhed, genetablering og dokumentation samt hensynet til kontrol af brug. Kommuner er også underlagt disse rammer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.1.1.1.

Efter den foreslåede bestemmelse i lov om kommunernes styrelse § 8 b finder persondataloven ikke anvendelse på behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv

Undtagelsen indebærer, at der ikke efter persondataloven vil være et grundlag for at behandle oplysninger om et kommunalbestyrelsesmedlems kommunale mailkonto, i det omfang oplysningerne behandles som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv.

Dermed vil en kommune ikke i medfør af persondataloven kunne træffe beslutning om at tilgå et kommunalbestyrelsesmedlems kommunikation som led i varetagelse af sit hverv, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen.

Formålet med ændringen er at beskytte et kommunalbestyrelsesmedlems kommunikation som led i varetagelsen af sit hverv som medlem af kommunalbestyrelsen, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen.

Formålet med at afskære muligheden for at tilgå kommunalbestyrelses- og regionrådsmedlemmers mailkonti er således at skabe et fortroligt rum for kommunalbestyrelses- og regionrådsmedlemmer til at kommunikere, uden at kommunen og regionen – herunder politiske modstandere – er berettiget til at foretage kontrol heraf.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 1 og 2.2.

Udtrykket *behandling* skal forstås i overensstemmelse med reguleringen heraf i persondataloven.

Det følger af persondatalovens § 3, nr. 2, at behandling er enhver operation eller række af operationer med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for.

Udtrykket *oplysninger* skal forstås i overensstemmelse med anvendelsesområdet for persondataloven, jf. Folketingstidende 1999-2000, tillæg A, side 3994.

Udtrykket *som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv* omfatter alle oplysninger, som har tilknytning til medlemmets varetagelse af det hverv som medlem af kommunalbestyrelsen, som medlemmet har modtaget i medfør af lov om kommunale og regionale valg.

Det vil således omfatte behandling af alle oplysninger, som medlemmet modtager eller afsender som følge af medlemmets varetagelse af hvervet som kommunalbestyrelsesmedlem. Det skal således forstås bredere end oplysninger, der vedrører et forhold, som vil kunne indbringes for kommunalbestyrelsen som kompetent organ.

Det bemærkes i den forbindelse, at forslagets undtagelse fra persondatalovens regler udelukkende finder anvendelse, når et kommunalbestyrelsesmedlem som led i sit

kommunale hverv foretager politisk arbejde i form af mailkorrespondance. Den virksomhed, et politisk parti måtte udføre, er *ikke* undtaget fra persondatalovens regler. Politiske partier skal således naturligvis fortsat overholde de almindelige regler om behandling af personoplysninger, der følger af persondataloven.

Hvorvidt en behandling af oplysninger foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv, beror på en konkret vurdering.

Af hensyn til at understøtte formålet med ændringen, som er at beskytte et kommunalbestyrelsesmedlems kommunikation som led i varetagelsen af sit hverv som medlem af kommunalbestyrelsen, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af kommunen, forudsættes der at gælde en formodning for, at den behandling af oplysninger, som sker, når kommunalbestyrelsesmedlemmet anvender denne mailkonti, sker som led i varetagelsen af kommunalbestyrelsesmedlemmets hverv.

Kommunalbestyrelsesmedlemmets eventuelle øvrige anvendelse af mailkontoen – dvs. behandling af oplysninger, der ikke sker som led i medlemmets varetagelse af sit hverv – vil ikke være omfattet af den særlige beskyttelse, som indføres med dette lovforslag, men vil være underlagt de almindelige regler i persondataloven. Dette kunne f.eks. være behandling af oplysninger i rent privat eller arbejdsmæssig sammenhæng.

Hvis et kommunalbestyrelsesmedlem, der er ansat i den kommune, den pågældende også er valgt i, anvender den pågældende mailkonto arbejdsmæssigt, vil det således ikke være omfattet af undtagelsen. Denne behandling af personoplysninger vil være fuldt ud omfattet af reglerne i persondataloven.

Herudover vil anden regulering end persondataloven fortsat finde anvendelse på kommunalbestyrelsesmedlemmets kommunale mailkonti.

Sådan anden regulering vil navnlig være retsplejelovens almindelige regler om politiets adgang til oplysninger i forbindelse med efterforskning af formodede strafbare forhold, hvilket som udgangspunkt forudsætter forudgående indhentelse af en dommerkendelse.

Herudover vil en kommune som led i kommunens almindelige beføjelser som offentlig myndighed ved afværgning af kritiske angreb på kommunens IT-system være berettiget til at tilgå alle dele af kommunens IT-systemer, hvis dette er påkrævet af IT-faglige grunde. Kommunen vil i den forbindelse undtagelsesvis, hvis det er påkrævet af IT-faglige grunde for at afværge et kritisk angreb på kommunens IT-system og en overhængende fare for et systemnedbrud, være berettiget til at tilgå et kommunalbestyrelsesmedlems kommunale mailkonto.

Kommunen vil i sådanne tilfælde ikke være berettiget til at foretage gennemlæsning af en eller flere e-mails, men kommunens IT-afdeling eller ekstern IT-bistand vil alene være berettiget til systemteknisk at tilgå en mailkonto, herunder eventuelt enkelte e-mails, der som følge af vira eller andet udgør (en del af) angrebet på kommunens system, for at sikre, at der ikke sker et komplet systemnedbrud.

Det forudsættes, at kommunen i givet fald giver det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem en orientering om kommunens dispositioner.

Kommunens IT-afdeling eller ekstern IT-bistand vil i forhold til de oplysninger, som de måtte komme i besiddelse af i den forbindelse, bl.a. være underlagt de bindinger, der følger af almindelige forvaltningsretlige regler, som bl.a. indeholder et krav om saglighed og proportionalitet.

Det forvaltningsretlige princip om saglighed indebærer, at offentlige myndigheder ikke må forfølge hensyn, der i sammenhængen er usaglige eller uvedkommende, mens proportionalitetsprincippet indebærer, at et indgreb ikke må være mere vidtgående end formålet tilsiger.

Det følger bl.a. af kravene til saglighed og proportionalitet, at indsamling og videregivelse af oplysninger skal ske til saglige formål, samt at det ikke må omfatte mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, jf. her også principperne i persondatalovens § 5 om god databehandlingskik.

Videregivelse til borgmesteren eller andre i den kommunale forvaltning af konkrete oplysninger om, hvilke e-mails til og fra et kommunalbestyrelsesmedlem en sådan IT-mæssig håndtering har fremfundet, vil ikke være saglig.

Det kommunale tilsyn vil kunne påse, om kommunens tilgang til et kommunalbestyrelsesmedlems kommunale mailkonto har været lovlig.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.

Til § 2

En region vil have mulighed for at foretage kontrol af e-mails, der indgår i regionens IT-systemer, inden for de samme rammer i persondataloven, som er beskrevet i bemærkningerne til § 1, nr. 1, vedrørende kommuner og kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Efter den foreslåede bestemmelse i regionslovens § 12, stk. 1, finder den foreslåede lov om kommunernes styrelse § 8 b om behandling af oplysninger som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv tilsvarende anvendelse for regionsrådet og dets medlemmer.

Ændringen betyder, at en region ikke fra den 1. januar 2018 vil kunne træffe beslutning om at tilgå et regionsrådsmedlems kommunikation som led i varetagelse af sit hverv, når medlemmet anvender den mailkonto, som medlemmet har fået stillet til rådighed af regionen.

For den nærmere forståelse af bestemmelsen henvises til bemærkningerne til de foreslåede § 1, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger afsnit 2.2.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2018.

Med den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse vil kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmers anvendelse af deres kommunale og regionale mailkonto som led i varetagelsen af deres hverv være beskyttet fra og med den 1. januar 2018.

De kommunalbestyrelses- og regionsrådsmedlemmer, der vælges ved kommunal- og regionalvalget i november 2017, og tiltræder den 1. januar 2018, vil dermed være omfattet af beskyttelsen i hele deres hvervsperiode.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	I lov om kommunernes styrelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 318 af 28. marts 2017, foretages følgende ændring:
	1. Efter § 8 a indsættes: »§ 8 b. Lov om behandling af personoplysninger finder ikke anvendelse på behandling af oplysninger, der foretages som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv.«
	§ 2
	I regionsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 319 af 28. marts 2017, foretages følgende ændring:
§ 12. Lov om kommunernes styrelse § 7 om valget af kommunalbestyrelsens formand og næstformand, §§ 9-15 om kommunalbestyrelsens møder m.v. samt § 16 b, stk. 1-3, og §§ 16 c-16 e om kommunalbestyrelsesmedlemmers ret til fravær fra arbejde, forbud mod afskedigelse m.v. og offentliggørelse af vederlag finder tilsvarende anvendelse for regionsrådet og dets medlemmer. <i>Stk. 2. ---</i>	1. I § 12, <i>stk. 1</i> , indsættes efter »næstformand,«: »§ 8 b om behandling af oplysninger som led i varetagelsen af et kommunalbestyrelsesmedlems hverv,«.
	§ 3
	Loven træder i kraft den 1. januar 2018.